

**MEDEDELING¹ 2023/02 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE
BEDRIJFSREVISOREN**

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
CL/AW/jv

Datum
09.02.2023

Geachte Confrater,

Betreft: Wet betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector

1. Context

De wet betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector van 28 november 2022 (hierna "klokkenluiderswet" genoemd) werd in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt op 15 december 2022.

Deze wet strekt tot de omzetting van de Richtlijn 2019/1937 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden.²

Een nieuwe regeling wordt hiermee geïntroduceerd voor de bescherming van personen die feitelijke of potentiële inbreuken op de nationale of EU-wetgeving inzake bepaalde aangelegenheden van algemeen belang melden.

Het doel van deze mededeling is een overzicht te bieden van de beschermingsregeling die door de klokkenluiderswet is ingevoerd en mee te delen dat het Instituut van de Bedrijfsrevisoren hierover vormingen zal voorzien.

---

¹ Via mededelingen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, §7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

² Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken van het Unierecht melden, *PB* L 305 van 26 november 2019, cf. [CL2019L1937NL0010010.0001_cp 1..1 \(europa.eu\)](#).

2. Toepassingsgebied *ratione personae*

De voorziene beschermingsregeling geldt overeenkomstig artikel 6 van de klokkenluiderswet voor in de private sector werkzame melders die informatie over inbreuken hebben verkregen in een werkgerelateerde context.

Het gaat hier om vier categorieën van personen:

- werknemers in de zin van artikel 45, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna “VWEU”), met inbegrip van werknemers met een atypische arbeidsverhouding (bijvoorbeeld deeltijdwerkers, werknemers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur, uitzendkrachten, vrijwilligers en betaalde of onbetaalde stagiairs);
- zelfstandigen in de zin van artikel 49 van het VWEU alsmede *freelancers* en consultants;
- aandeelhouders en personen die behoren tot het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een onderneming, met inbegrip van niet bij het dagelijks bestuur betrokken leden, vrijwilligers en bezoldigde of onbezoldigde stagiairs;
- eenieder die werkt onder toezicht en leiding van aannemers, onderaannemers en leveranciers.

Deze beschermingsregeling is ook van toepassing op melders indien zij informatie melden of openbaar maken over inbreuken die zijn verkregen in een inmiddels beëindigde werkrelatie en op melders wier werkrelatie nog moet aanvangen, maar tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele onderhandelingen informatie over inbreuken hebben verkregen.

Tot slot omvat de bescherming ook de volgende: facilitators, derden die verbonden zijn met de melders en die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context (bijvoorbeeld collega’s of familieleden van de melders) en de juridische entiteiten die eigendom zijn van de melders, waarvoor de melders werken of waarmee de melders anderszins in een werkgerelateerde context verbonden zijn.

3. Toepassingsgebied *ratione materiae*

Overeenkomstig artikel 8 van de klokkenluiderswet komen de melders in aanmerking voor bescherming mits zij:

1. gegronde redenen hadden om aan te nemen dat de gemelde informatie over inbreuken op het moment van de melding juist was en dat die informatie binnen het toepassingsgebied van de klokkenluiderswet viel; en
2. intern of extern informatie meldden, of informatie openbaar maakten overeenkomstig de procedures vastgesteld door de klokkenluiderswet.

Deze voorwaarden zijn cumulatief. De klokkenluiderswet voorziet ook dat de melder het voordeel van de bescherming niet gaat verliezen louter en alleen omdat de te goeder trouw gedane melding onjuist of ongegrond is bevonden.

De begrippen “inbreuken” en “informatie over inbreuken” worden ruim geïnterpreteerd. Het begrip “inbreuk” houdt immers zowel het begrip “onrechtmatige activiteiten”³ als het begrip “misbruik”⁴ in. Onder andere is het begrip “informatie over inbreuken” als volgt gedefinieerd: *“informatie, waaronder redelijke vermoedens, over feitelijke of mogelijke inbreuken, die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden, alsmede over pogingen tot verhulling van dergelijke inbreuken”*.

De wetgever heeft ervoor gekozen de feiten op te sommen die het voorwerp zijn van een melding en een inbreuk of een bedreiging voor het algemeen belang vormen. De wet onderscheidt drie categorieën van inbreuken.

Ten eerste, al de inbreuken die betrekking hebben op de volgende twaalf gebieden:

- a) overheidsopdrachten;
- b) financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering;
- c) productveiligheid en productconformiteit;
- d) veiligheid van het vervoer;
- e) bescherming van het milieu;

---

³ Handelingen of nalatigheden die onrechtmatig zijn en betrekking hebben op de beleidsterreinen behorend tot het materiële toepassingsgebied, bedoeld in artikel 2 of die betrekking hebben op de handelingen vermeld in artikel 4 van de klokkenluiderswet.

⁴ Handelingen of nalatigheden die ingaan tegen het doel of de toepassing van de regels in de beleidsterreinen, behorend tot het materiële toepassingsgebied als bedoeld in artikel 2 of van de regels bedoeld in de handelingen vermeld in artikel 4 van de klokkenluiderswet.

- f) stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
- g) veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn;
- h) volksgezondheid;
- i) consumentenbescherming;
- j) bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;
- k) bestrijding van belastingfraude;
- l) sociale fraudebestrijding.

In de tweede plaats staan de inbreuken waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, zoals bedoeld in artikel 325 VWEU en nader toegelicht in relevante Uniemaatregelen en, indien van toepassing, in de nationale uitvoeringsbepalingen.

Ten slotte inbreuken op de interne markt als bedoeld in artikel 26, lid 2, VWEU, waaronder inbreuken op de Unieregels inzake mededinging en staatssteun.

4. Opzetting van meldingskanalen

a. Interne meldingskanalen

De interne melding wordt gedefinieerd als *“het binnen een juridische entiteit in de private sector mondeling of schriftelijk meedelen van informatie over inbreuken”*.

Alle entiteiten in de privésector met meer dan 50 werknemers moeten, overeenkomstig de vereisten van de klokkenluiderswet, interne meldingskanalen opzetten. Bij wijze van afwijking zijn entiteiten uit de privésector die actief zijn op het gebied van financiële diensten, producten en markten, alsook entiteiten die onderworpen zijn aan de wet van 17 september 2018 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contanten (bedoeld in art. 4, 1° van de klokkenluiderswet), **waaronder met name bedrijfsrevisoren, verplicht om interne meldingskanalen op te zetten zonder toepassing van het plafond van 50 werknemers.**

Deze kanalen en procedures moeten ten minste de werknemers van de entiteit in staat stellen informatie over schendingen te melden.

Voor bedrijfsrevisoren geldt deze verplichting ongeacht het aantal werknemers. Sommige entiteiten behoren immers tot sectoren waarvoor de Europese wetgever het reeds noodzakelijk heeft geacht te voorzien in een

klokkenluidersregeling wegens het risico dat de betrokken activiteiten voor het algemeen belang inhouden. De wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten (anti-witwaswet) voorziet reeds in een verplichting voor bedrijfsrevisoren om procedures in te stellen om de melding van inbreuken op de anti-witwaswet mogelijk te maken (zie artikel 10 van de anti-witwaswet). De wetgever was van mening dat, aangezien zij al verplicht zijn over een specifiek en onafhankelijk kanaal te beschikken, de implementatiekosten van een uitgebreid intern meldingsmechanisme minimaal waren.

De door elke onderneming in te voeren procedures moeten de volgende elementen omvatten:

1.	Vertrouwelijke en beveiligde kanalen	De kanalen voor het ontvangen van meldingen moeten door hun ontwerp, opzet en beheer op beveiligde wijze de vertrouwelijkheid van de identiteit van de melder en van eventuele in de melding genoemde derden beschermen, in het bijzonder de persoon waarop de melding betrekking heeft. Bovendien zijn deze niet toegankelijk voor niet-gemachtigde personeelsleden.
2.	Gebruiksvriendelijke, flexibele en gemakkelijk te gebruiken kanalen	Elke juridische entiteit is vrij het type procedure te kiezen dat haar het meest aangewezen lijkt. De melding kan schriftelijk gebeuren (per post), via één of meerdere fysieke klachtenbussen of online platform, mondeling via een speciaal telefoonnummer of een ander spraakberichtensysteem, en, op verzoek van de melder, via een persoonlijke ontmoeting.
3.	Ontvangstbevestiging	Een ontvangstbevestiging moet aan de melder geadresseerd zijn binnen zeven dagen na ontvangst van de melding.
4.	Aanwijzing van een meldingsbeheerder	Elke entiteit moet een onpartijdige persoon of afdeling aanwijzen. Dit kan dezelfde persoon of afdeling zijn als de persoon of afdeling die de meldingen ontvangt. De keuze wordt aan de entiteit overgelaten, maar hun functies moeten hun onafhankelijkheid en de afwezigheid van belangenconflicten garanderen. De toelichting geeft aan dat de onafhankelijkheid van de meldingsbeheerder zich uit in dat hij:

		<ul style="list-style-type: none"> - geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van zijn/haar taken in een concreet dossier. - niet van zijn taken mag worden ontheven of worden gestraft voor de uitvoering van deze omwille van het feit dat zijn onderzoek van een melding leidt tot ongunstige of ongewenste gevolgen voor de onderneming. - rechtstreeks mag rapporteren aan het hoogste managementniveau over de (potentiële) risico's of hindernissen bij het vervullen van zijn functies zonder daarbij de waarborgen van de bescherming van de melders in het gedrang te brengen.
5.	Zorgvuldige opvolging	Onder "opvolging" moet worden begrepen: <i>"elk optreden van de ontvanger van een melding, van een bevoegde autoriteit of van de federale coördinator om de juistheid van de in de melding gedane beweringen na te gaan en de gemelde inbreuk zo nodig aan te pakken, onder meer via maatregelen zoals een intern vooronderzoek, een onderzoek, vervolging, een terugvordering van middelen of het beëindigen van de procedure"</i> (artikel 7, 13° van de klokkenluiderswet).
6.	Feedback	De meldingsbeheerder geeft binnen een redelijke termijn feedback. Deze omvat <i>"het aan de melder verstrekken van informatie over de als opvolging geplande of genomen maatregelen en over de redenen voor die opvolging"</i> (artikel 7, 14° van de klokkenluiderswet). De termijn mag niet langer zijn dan drie maanden na de ontvangstbevestiging of, indien er geen ontvangstbevestiging is verstuurd aan de melder, drie maanden na het verstrijken van de periode van zeven dagen na de melding.
7.	Duidelijke en gemakkelijk toegankelijke informatie	Duidelijke en gemakkelijk toegankelijke informatie moet worden verstrekt over de procedures voor externe meldingen aan de bevoegde autoriteiten en in voorkomend geval aan de instellingen, organen of instanties van de Unie. Deze informatie moet ter beschikking worden gesteld van de werknemers van de entiteit, maar ook van de andere personen bedoeld in artikel 6

		<p>van de klokkenluiderswet. De informatie kan op een zichtbare locatie worden geplaatst die toegankelijk is voor de werknemers van de entiteit, op de website van de entiteit en kan ook worden opgenomen in cursussen en opleidingsseminaries over ethiek en integriteit.</p> <p>Ook de informatie over interne meldingsprocedures moet ter beschikking worden gesteld in overeenstemming met artikel 10 §2 van de klokkenluiderswet.</p>
--	--	---

b. Externe meldingskanalen

De externe melding wordt gedefinieerd als *“het mondeling of schriftelijk aan de federale coördinator of aan de bevoegde autoriteiten meedelen van informatie over inbreuken”*.

Externe meldingskanalen worden opgezet door de door de Koning aan te wijzen "bevoegde autoriteiten".

Bij gebrek aan aanwijzing van een specifieke bevoegde autoriteit is de federale ombudsman, zoals bedoeld in de Wet van 22 maart 1995 tot instelling van de federale ombudsmannen, bevoegd om externe meldingen te ontvangen. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de coördinatie van de externe verslaglegging in de private sector.

De klokkenluiderswet heeft de meldingsprocedure van de artikelen 82 tot 84 van de wet van 7 december 2016 betreffende de organisatie van het beroep en het openbaar toezicht op de bedrijfsrevisoren afgeschaft. Met andere woorden, vallen meldingen van schendingen van de regels waarop het College toeziet onder de klokkenluiderswet. Anderzijds is het College bevoegd om toe te zien op de naleving door de bedrijfsrevisoren van de interne melding- en controleverplichtingen van hoofdstuk 3 (Interne melding en controle) en artikel 22 (registratie van de meldingen) van de klokkenluiderswet. Bij niet-naleving van deze verplichtingen kunnen maatregelen en sancties worden genomen volgens artikelen 57 en 59 van de wet van 7 december 2016.

c. De openbaarmaking

De openbaarmaking wordt gedefinieerd als *“het publiek toegankelijk maken van informatie over inbreuken”*.

In tegenstelling tot de twee andere kanalen is de bescherming bij openbaarmaking door de melder afhankelijk van de naleving van aanvullende voorwaarden. De melder wordt in twee verschillende situaties beschermd:

- Hij/zij heeft hetzij intern en extern, hetzij rechtstreeks via externe kanalen gemeld, in beide gevallen zonder passende maatregelen binnen een redelijke termijn (maximaal 3 maanden voor een interne signalering; maximaal 3 of 6 maanden indien de vertraging naar behoren is gemotiveerd voor een externe signalering);
- Of hij/zij had gegronde redenen om aan te nemen dat de inbreuk een dreigend of reëel gevaar voor het algemeen belang kon vormen, zoals een noodsituatie of een risico van onomkeerbare schade, inclusief lichamelijk letsel, of dat de externe melding een risico op represailles inhield of het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt verholpen, wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak, omdat bijvoorbeeld bewijsmateriaal kan worden achtergehouden of vernietigd, of een autoriteit kan samenspannen met de pleger van de inbreuk of bij de inbreuk betrokken is.

d. Procedure van de registratie van de meldingen

Naast de verplichting van het opzetten van meldingskanalen moeten de juridische entiteiten in de private sector, de bevoegde autoriteiten en de federale coördinator een register bijhouden van elke ontvangen melding. Zij dienen deze meldingen bij te houden gedurende de tijd dat de contractuele relatie bedoeld in artikel 6, §§ 1 en 2, loopt.

Artikel 22, paragrafen 2, 3 en 4 van de klokkenluiderswet, voorziet in drie specifieke procedures van de registratie van de meldingen, naargelang de melding de vorm heeft van een mondelinge melding met gespreksopname, een mondelinge melding zonder gespreksopname of een nauwkeurig verslag van het gesprek.

Specifiek geval	Opneming van de interne/externe melding
Mondelinge melding <u>met</u> gespreksopname	<ul style="list-style-type: none"> - door het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm; of - door een volledige en nauwkeurige schriftelijke weergave van het gesprek opgesteld door het voor het behandelen van de melding verantwoordelijke personeelslid.

	De melder krijgt de mogelijkheid de schriftelijke weergave van het telefoongesprek te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.
Mondelinge melding <u>zonder</u> gespreksopname	Opneming in de vorm van een nauwkeurig verslag van het gesprek, opgesteld door het voor het behandelen van de melding verantwoordelijke personeelslid. De melder krijgt de mogelijkheid het verslag van het gesprek te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.
Nauwkeurig verslag van het gesprek	Mits toestemming van de melder om volledige en nauwkeurige verslagen van het onderhoud te bewaren in een duurzame en opvraagbare vorm. Het onderhoud kan op volgende wijze worden geregistreerd: <ul style="list-style-type: none"> - door het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm; of - door een nauwkeurig verslag van het onderhoud, opgesteld door het voor het behandelen van de melding verantwoordelijke personeelslid. De melder krijgt de mogelijkheid om de schriftelijke weergave van het verslag van het onderhoud te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.

e. “Hiërarchie” van de meldingskanalen?

Wat de invoering van een eventuele getrapte procedure tussen de verschillende meldingskanalen betreft, heeft de wetgever besloten het aan de melder over te laten om "*voor de meest geschikte meldingswijze*" te kiezen. Met andere woorden, de drie meldingskanalen - interne melding, externe melding en openbaarmaking - worden in de wet gelijkgesteld.

Niettemin wordt in de memorie van toelichting gespecificeerd dat de interne melding in de regel de meest geschikte meldingswijze is. De invoering van een intern meldingsmechanisme geeft een middel in handen om zich te verdedigen indien ondernemingen aansprakelijk worden gesteld. Dit helpt ondernemingen om te anticiperen en tijdig maatregelen te nemen. In dit verband is de interne melding *a priori* de meest geschikte meldingswijze in de volgende omstandigheden:

- wanneer het mogelijk is de inbreuk doeltreffend intern op te lossen; en
- de melder oordeelt dat er geen risico op represailles bestaat.

De memorie van toelichting specificeert hiernaast vier hypothesen waarin de externe melding in principe de meest geschikte meldingswijze kan zijn:

- Het is onmogelijk de inbreuk doeltreffend intern op te lossen (bijvoorbeeld in geval van een reëel of verondersteld gebrek aan actie door de hiërarchische meerdere of wegens de hoedanigheid van de persoon waarop de melding betrekking heeft); of
- De melder oordeelt dat hij een risico op represailles loopt (bijvoorbeeld omdat hij een inbreuk heeft gepleegd om toegang te hebben tot de gemelde informatie); of
- Het Unierecht of het nationaal recht eist dat de melders een melding doen bij de bevoegde nationale autoriteiten; of
- De werknemer behoort tot een entiteit die niet wettelijk verplicht is interne meldingskanalen en -procedures op te zetten.

In de overige gevallen zou een externe melding in principe pas moeten plaatsvinden nadat er een interne melding is gedaan. Dit wordt ook bevestigd door de FAQ over de bescherming van klokkenluiders die is gepubliceerd op de website van de Europese Commissie⁵.

Ter herinnering: aan de bescherming van de melder die verslag zou uitbrengen door middel van de openbare bekendmaking zijn er reeds aanvullende eisen gesteld.

In dit verband wordt aanbevolen dat bedrijfsrevisoren onder de klokkenluiderswet bijzondere aandacht besteden aan het verstrekken van duidelijke en gemakkelijk toegankelijke informatie (zie hierboven) om werknemers aan te moedigen schendingen eerst intern te melden voordat ze extern worden gemeld of openbaar worden gemaakt.

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren zal ook vormingen voorzien over dit onderwerp.

5. Omvang van de bescherming

Als aan alle bovengenoemde voorwaarden is voldaan, komt de melder in aanmerking voor alle beschermingsregels die de klokkenluiderswet voorziet. Deze worden in vijf categorieën onderverdeeld:

---

⁵ Cf. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/MEMO_18_3442

Geheimhoudingsplicht: De identiteit van de melder mag in geen geval zonder diens vrije en uitdrukkelijke toestemming worden bekendgemaakt aan anderen dan de gemachtigde personeelsleden die bevoegd zijn voor de ontvangst of de opvolging van meldingen. Dit geldt ook voor alle andere informatie waaruit de identiteit van de melder direct of indirect kan worden afgeleid.

Er bestaat één uitzondering: indien het gaat om een noodzakelijke en evenredige verplichting krachtens bijzondere wetgeving in het kader van onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, mede ter waarborging van de rechten van verdediging van de betrokkene.

Verbod op represailles: Elke vorm van represaille tegen de melder is verboden. In voorkomend geval geldt het verbod ook tegen de derden die met de melder verbonden zijn en juridische entiteiten waarmee de melder beroepshalve te maken heeft. Het begrip “represailles” is ruim gedefinieerd en doelt op *“elke directe of indirecte handeling of nalatigheid naar aanleiding van een interne of externe melding of openbaarmaking, en die tot ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden”*. Artikel 23 van de klokkenluiderswet houdt een niet-exhaustieve lijst in van handelingen die kunnen worden beschouwd als een vorm van represaille.

Bovendien bevat artikel 24 van de klokkenluiderswet ondersteuningsmaatregelen waartoe de melder toegang heeft. Deze omvatten onder andere volledige en onafhankelijke adviezen over de beschikbare remedies en procedures die bescherming bieden tegen represailles, alsmede over de rechten van de betrokkene, een effectieve rechtsbijstand van de bevoegde autoriteit en financiële bijstand aan klokkenluiders in het kader van gerechtelijke procedures.

In België is het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de Rechten van de Mens met deze opdracht belast.

Vrijstelling van aansprakelijkheid: De draagwijdte van de vrijstelling verschilt naargelang de melder aansprakelijk wordt gesteld wegens het melden of openbaar maken van informatie over inbreuken enerzijds, of wegens de verwerving van toegang tot informatie die wordt gemeld of openbaar wordt gemaakt anderzijds.

In het eerste geval is de vrijstelling van aansprakelijkheid volledig, aangezien ze elke vorm van aansprakelijkheid betreft, dus zowel burgerlijke als strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en arbeidsrechtelijke aansprakelijkheid.

In het tweede geval is de vrijstelling van aansprakelijkheid gedeeltelijk. De melder geniet een vrijstelling van aansprakelijkheid wanneer hij informatie meldt of bekend maakt die hij op rechtmatige wijze heeft verkregen of waartoe hij op rechtmatige wijze toegang heeft gehad. Deze vrijstelling geldt ook wanneer hij informatie openbaar maakt die hij heeft verkregen of waartoe hij toegang heeft gehad in strijd met het burgerlijk, administratief of arbeidsrecht. De melder kan echter wel aansprakelijk worden gesteld krachtens het nationale recht, wanneer de verwerving van informatie of de toegang tot deze informatie op zichzelf een strafbaar feit vormt.

Toegang tot passende wettelijke remedies en schadevergoeding: De melder moet toegang hebben tot passende wettelijke remedies in geval van represailles. Het passende karakter van de remedie wordt bepaald op basis van het type represailles. Deze bevoegdheid wordt toevertrouwd aan de arbeidsrechtbank zitting houdend zoals in kortgeding. Bovendien werd er ook een buitengerechtelijk middel voor de federale coördinator geïntroduceerd. Daarnaast is er ook een schadevergoeding voorzien voor slachtoffers van represailles, conform het contractuele of buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht.

Omkering van bewijslast: Tot slot introduceert de klokkenluiderswet, in het geval van een procedure voor een jurisdictie of bij een andere autoriteit, een vermoeden in het voordeel van de melder alsmede een omkering van de bewijslast. Er wordt aangenomen dat de benadeling een represaille was voor de melding of de openbaarmaking mits de melder aantoont dat hij een melding of openbaarmaking heeft gemaakt en met benadeling is geconfronteerd. Het is aan de persoon die de benadelende maatregel heeft genomen om aan te tonen dat die maatregel naar behoren is gemotiveerd.

6. Nieuwe toestemming tot spreken

Ter herinnering bepaalt artikel 86, §1, eerste lid, van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren dat de verplichting tot beroepsgeheim van *“toepassing is op de bedrijfsrevisoren, de geregistreerde auditkantoren, de stagiairs en de personen voor wie zij instaan”*.

In overeenstemming met de andere maatregelen heeft de wetgever besloten om een nieuwe uitzondering op het beroepsgeheim toe te voegen, namelijk een toestemming tot het spreken.

Bedrijfsrevisoren mogen inbreuken waarvan zij kennisnemen in het kader van de uitoefening van hun beroep, melden. Indien de melding voldoet aan de

toepassingsvoorwaarden van de wet geniet de bedrijfsrevisor de volledige bescherming die de wet biedt. Er is geen vervolging mogelijk op basis van schending van het beroepsgeheim (niet tuchtrechtelijk, strafrechtelijk of burgerrechtelijk).

Bepaalde types van vertrouwelijke informatie vallen echter buiten het toepassingsgebied van de wet:

- bescherming van geclassificeerde informatie;
- informatie beschermd door het beroepsgeheim van advocaten en bepaalde medische beroepen; en
- de geheimhouding van de rechterlijke beraadslaging.

7. Sancties

De bevoegde autoriteiten kunnen een administratieve geldboete opleggen wanneer ze een inbreuk op de bepalingen van hoofdstuk 3 (interne melding en volgende) en artikel 22 (registratie van de melding) van de klokkenluiderswet vaststellen.

Verder voorziet de klokkenluiderswet een strafsanctie voor een juridische entiteit in de private sector, de leden van haar personeel, alsook elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die:

- a) de melding belemmert of tracht te belemmeren;
- b) represailles neemt tegen de melders;
- c) onnodige of tergende procedures aanspant tegen de melders;
- d) een inbreuk pleegt op de verplichting tot geheimhouding van de identiteit van de melders.

De strafmaat kan variëren van een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een geldboete van 600 tot 6000 euro.

Tot slot, herinnert de klokkenluiderswet dat de melders gestraft kunnen worden overeenkomstig artikelen 443 tot en met 450 van het Strafwetboek⁶ wanneer

---

⁶ Deze bepalingen hebben betrekking op de volgende strafbare feiten: Lasterlijke aangifte (445, lid 2 van het Wetboek van Strafrecht), eerroof en laster (art. 443 tot 447 van het Wetboek van Strafrecht), belediging (art. 448 van het Wetboek van Strafrecht) en kwaadwillige ruchtbaarmaking (art. 449 van het Wetboek van Strafrecht).

wordt vastgesteld dat ze opzettelijk valse informatie hebben gemeld of openbaar hebben gemaakt.

8. Inwerkingtreding

De klokkenluiderswet treedt in werking op 16 februari 2023, twee maanden na de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt.⁷

Voor de juridische entiteiten in de private sector met 50 tot 249 werknemers treden deze bepalingen in werking vanaf 17 december 2023.

Deze afwijking geldt niet voor de entiteiten die onder het toepassingsgebied vallen van de bepalingen op gebied van financiële diensten, producten en markten als bedoeld in artikel 2, §1, 2° van de klokkenluiderswet, noch op entiteiten die onderworpen zijn aan de anti-witwaswet, waaronder met name de bedrijfsrevisoren.

Met confraternele groeten,

Patrick VAN IMPE
Voorzitter